

Pomhaj Bóh!

Cíklo 37.
16. sept.

Létnik 10.
1900.

Serbske njedželske Ľopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihicjischčečni w Budyschinje a šu tam doštačz sa šchtwórtlétnej píchedplatu 40 np.

14. njedžela po ſwj. Trojizn.

Gal. 5, 16.

"Ja praju pał: Kho džeze w Duchu." Kho džeze w Duchu; to je prawe kscheczijanske khodženje. Schto pał rěka: po Duchu khodže? Někotři maja ſa to, ſo je to: dobre pocžinkи wopokaſacž. To drje je wérno, ale nježmě ſo ſapomniež, ſo dobrých pocžinkow nichtó nima, khiba ſo ſo njeje ſ nowa narodžil ſ wodu a ſ Duchom. Hdžež Boži Duch předy njeje naž ſ pokucze a ſ wérje roſhwětliſ, tam dobrých pocžinkow nimam. Srudna wěz je w požadanju čěla pschecžiwo Duchej. Wschědne to ſami na ſebi widžimy. Požada ſwětna luboſcz pschecžiwo Božej luboſczi, hordoſcz pschecžiwo ponížnoſczi, nahrabnoſcz pschecžiwo ſmilnoſczi, njeſčerpnoscž pschecžiwo ſčerpnoscži. Ach, my hubjeni ludžo, schto naž wumóže? Budžmy ſtroschtni. Šswjatý Duch, nam daty w kſchězenizn, a pschezo ſ nowa daty tym, kíž njebjefteho Wótza wo njeho proſcha, pomha nam mózne. Wón je ſlota wotežka, kotaž naž pschezo wotdžeržuje, ſo nječinimy, schtož my chzemy a schtož nježměmy; wóna je ſchkit, kíž naž ſakituje pschecžiwo žehliwym ſchipam ſleho požadania; wón je meč, kotaž naž ſ dobýči wodži pschecžiwo wſhemu nowemu nadběhowanju. Proſheze wo ſwjateho Duchu, mozujež ſo jeho we wérje a khodžeze w nim: dha njebudžecze po žadoseči čěla cžinicž.

Kražna ſwoboda wſchaf kiva tym, kíž wot Duchu ſo wjeſč dadža. Deli ſo pał waž tón Duch wjedže, dha

njeſčeze wj pod ſakonjom. Boži Duch wumóže wot bojoſčeze pscheslupjeneho ſakonja. „Poſlaty je kóždy, kíž njevoſtanje we wſchitkim tym, ſchtož pižane je w knihach ſakonja, ſo by wón to cžinil“ (Gal. 3, 10), praji Bože ſlowo. Schtož pał ſo wot Duchu wjescz da, tón nječini po ſakonju jenož nuſowaný, ale rad lubje. Boži Duch je jemu ſakon do wole ſapižal; wón njemože hinač, hacž rad po nim cžinicž. A w taikim člowjeku ſrawja potom město žaloſnych ſlóſčow, wot ſwj. Pawoła w 20. a 21. ſchuczzy mjenovaných, rjane a luboſne plody Duchu: luboſcz, wjeſeloſcz, měr, ſčerplivoſcz, luboſnocž, dobročiwoſcz, wéra, cžichosč, pôzcežiwoſcz. Nichtó njeje, kíž tele plody khwalil njeby. Ale khwalicž njeje doſez. Bože kraleſtwo njevoſteji w ſłowach, ale w možy. Ssami chzemy je w ſebi a na ſebi ſrawicž dacž požluſhni tamnemu Anjesowemu napominanju: Dajče wasche ſwětlo ſwěcžicž psched ludžimi, ſo bychu wasche dobre ſkutki widželi a wascheho Wótza w njebjefzach khwalili.

Deneje wěz ſchede wſhem je nam ſ temu trjeba: Dajče nam na Khrystuža hladacž, kaž ſwj. Pawoł na njeho hladasche, jako tele rjane ſlowa pižasche. „Kotsž Khrystužej pschižluſcheja“, praji wón na požledku w ſwj. epiftoli, „kſchizuja ſwoje čělo ſ lóſchtami a žadosečemi“. Hrěchej je ſo wón wotřekuyl, Khrystužej pschižluſcha wón a jeho wobſedženſtwo je wón. To tež nam pschiſteji, ſo bychmy ſwjath lud byli, kíž je ſam jeho a ſo ſwěru džerži ſ dobrým ſkutkam a psches to pschiſowjedał dobre pocžinki teho, kíž je naž powołal ſ cžeminoſče ſ ſwojemu

krasznemu światku. Je drje wulka a czezka węz, czeło kichizowacż; móżemy roshymicż, so je ho w starym kichesczijanskim czażu wjèle swérnych światków na puste mesta se światka podalo, ale roshymimy też, so je hiszczé wyjchische a krasnische, hdzj brzedża światka a w swoim nam wot Boha datym powołaniu ja tym stejimy, so bychmy w Duchu khodzili a psched zyłym bludzazym światom wobswiedczili, so chzemy Chrystuszej pschiżlischecż. Njebudże to na jene dobo ho po dokonjanym waschniu stacz móz, duż słozmny szekru najprjedy na te hręchi, kotreż najwjażny czujemy. Bóh tón knies, kiz wobope móznie dawa, to, so chzemy, a to, so czinimy, móže też naż cżlowieków Božich czinicż, k wsczemu dobremu skutkej hotowych.

Kichizuj mie, o kichizowanym!

Se wsczem, schtoż ja kym a mam;
So ja budu namakany
W twojich ranach tu a tam;
Kichizuj wsczak mój czelny loscht,
Szczii mi hórkí światka koscht:
Pschetoż, schtoż ho s nim da khostacż,
Budże też s nim króny dostacż.
Hamjen.

Puczowanje po Božim pišmje abo kajle myſkle nadendzech, Božje ſłowo czitajo. Podawa swérny czitar „Pomhaj Bóh-a”.

1. kniki Mójsaſzowe, 12. a 13. stan.

(Potraczowanje.)

Pohladajmy nětko hiszczé ras wrózho na požlednju staniszu! Čežho dla je ho nam wona powiedala a kajku ma wona wažnosć, praji nam Ps. 105, 13—15: „A woni czehnjechu wot luda k ludu, wot jeneho kralestwa k drugemu ludu. Wón nikomu njedopuszczi, so by jím kichiwdu czinił a khostasche królów jich dla. Njedótkajcež ho moich żalbowanych a nječińcež profetam żaneje słoscze.“

Spodžiwnje schkituje Bóh swojich wuswołenych też w najwjetšej duszy, a też Abrahamowa wera ho njeje sjebała. Tole ma naż nasch podawki wuczież. Praſchenje pał, hacż je Abraham prawje czinił, steji halle na požlednim mjeźze. Lédma halle je Abraham weste ſlubjenje dostał, so budże Kanaan kraj jeho potomników, dha ho też jeho wera s tym spytuje, so ma do Egypckieje wuczahnicż. A dokelž Egipczan wolu a neprawdu jich królów, kotsiż szabi psczeczliwo zużemu wcho dowola, derje snajesche, mjeſeche ho bojecz, so jeho tam sabija — potom by podarmo wéril a Božje ſlubjenje by ſniczene bylo — a so budża tam Sarai sajecz a hróśnym czelnym požadanjam podacż. Wón psczima ho teho dla požlednjego kredka, kotrež je po jeho ménjenju jemu wostał: wón wudawa Saraju sa swoujou żotru a psczewostaji Bohu, so by wón czeszc swojego ſlubjenja wusłowiał a swouje dżeczi schkitował. W tuthym ſmyſku czini też Abraham poždyscho stajnje a psczezo. W jebaniu, kotrež wón nałożuje, spósnajemy, kaž poždyscho pola Žakuba a Mójsaſza, ſlabu a nječiſtu wero, kotaž njeledžbiuje hiszczé zyle ani na Božu pomož, ani na czaž. hdzj pomož psczindze, a kotaž chze teho dla po swojej woli do czaža ho do Božej pomož mjeſhecz. Tajka dostanje stajnje swój ſkar. Kózdy cżlowiek ma swiatu psczisłuschnoſez, wernoſez prajicž biese wsczeho khablania a ma bycz psczezwédczeny, so ma ho kózdzicžka ſaſzpicž, też ſamo potom, hdzj mela pódla najlepſche wotpohladu. Szlabeje wera dla tele jažne pōsnacze njeponajemy pola mnichich, hewal ſwiatlych wožobow stareho ſluba. S zyla je ſnamjo staro-testamentiskeho hospodarjenja, so ho pódla žiwjenja we weroje a pódla nježnego wobkhada s Bohom naturski cżlowiek husto dość po wsczehi swojej hrubosći ſjewi, schtoż ho w nowym ſlubje tak wjazy njeſtawa. Kaž chze tu Abraham swaje žiwjenje s jebanstwom wulhowacż, tak móža w Davitowym žiwjenju stejcz pódla jeho wobkhada s Bohom tamne podawki s Bathsebu a Urijom; w nowym ſlubje ho tajke wjazy njeſodži: pał je czeło, pał je duch knieſtivo nastupiło, a kwaz hnady ma bōle, dyžli přjedy, wcho psczelislicž.

13. stan.

Abraham wotdželi ho wot Lotu, swojego wuja.

I. Schtucežka 1—13. Sso wrózjowski do krajiny mjes Bethelom a Aliom s Egypckieje, pastwischcza sa jeho a Lotowe wjetšche stadla wjazy njedokahnu; wón porucza teho dla swojemu wnukę, so by ho wot njeho dželi a szabi wuswoli, hdze chze ho saſydliscž. Lot wuswoli szabi Jordanowu runinu a postaji swoje stanu pódla Sodoma.

A tak czehnjeſche Abraham s Egypckieje, hdzež běſche tola jenož na krótki czaž chzyl psczebywacż, se swojej mandželskej a se wsczitkim, schtož mjeſeche, a Lot, kotrež běſche żobu w Egypckieji pobyl, też s nim, k połdnju, to je do połodniſcheho Kananejskeho kraja, do żameje stronę, s kotrejž běſche jeho hób wuhnał.

A Abraham běſche jara bohaty na ſlocze, na ſlēborje a ſlocze. Tak khetſje sta ho Boži ſlub żohnowanja. Požohnowanje ſe ſemiskimi ſublami běſche tutemu muzej weroj ſarukowanje duchownego a njewidžomnego żohnowanja.

A wón džesche swój pucż, wſchēdnie po krótkich pucżach, kaž ho sa jeho stadla hodzachu, wot połdnja hacż do Bethela, na to městno, hdzež mjeſeche předy swój stan, brzedż Bethela a Ali-a, runje na tym městnie, hdzež běſche předy woltar twarda a predwawcze tam wo kniesowym mjenje. Wón psczihotowa ho na to, so by tu dlejschi czaž wostał, ſarjadowawski wokoło woltarja, hiszczé ſtejazeho, ſtajnu Božu ſluzbu.

Lot pał, kotrež běſche s Abrahama czahnył a ho w żamej stronje ſaſydlil, mjeſeche też wozh a woh a hety, nahladnu liczbu maleho a wulfeho ſkotu a nahladnu liczbu stanow sa szbie a ſačeledž.

A ſemja njemóžesche na dolhi czaž ſnjeſež, so bychtaj wonaj hromadze bydlili; psczetoż jeju ſamoženie bě s Božim żohnowanjom, kotrež ho Abrahama dla tež Lotej psczibroń, ſa krótki czaž tak wjèle, a běſche tak narostło, so njemóžeschtaj wjazy hromadze ſaſydliscž.

Teho dla běſche wot teho czaža, so běſchtaj ho ſaſo poſa Bethela ſaſydlili, ſtajna ſwada mjes pastyrjemi Abrahamoweho ſkotu a mjes pastyrjemi Lotoweho ſkotu; też bydlachu w tym czažu Kananejszy a Farisejszy jako prawdzięſci knieža w kraju, tamni w městach, tuczi na wžach.

Dokelž pastwischcza a studnje, kotrež ho domjazy njemozowachu, jenož i muſu ſa stadla wobeju dožahachu, ho Abrahamowi a Lotowi pastyrjo nimale ſwadžichu. Abrahamowi pastyrjo drje chzyc̄hū přeni bycz, a Lotowi ho njechachu tulecz; lóhžy bě tež móžno, so Lot swój ſlubom pomhaſche a jich ſkrobleſche, so bych u psczeh Abrahamowym ſludžimi wotpaſli a studnje wuczerali.

Farisejszy ho na ſtarje 10, 15—19 mjes Kanaanskimi džeczimi njenaspominja. Mjeno chze najſteřeho prajicž „farasothiſzy“ wobydlerjo, t. r. tajzy, kotsiž na ſamostejazych dworach abo roszproſchenych ſublach — na wžach — bydlachu a niz w městach. Ma wžach a w městach bě hižo wjeho wobydlene, teho dla njeſmōžachu ho Abrahamowe a Lotowe ſydlischcza dale roſſchérjecz; tak njebe hinał móžno, hacż ſo ho Abraham a Lot džeschtaj a kózdy ſydlę ſam ſa ho ſaloži.

Abraham jako wui a hówa zyłeho czaža, a dokelž běſche ſ noscherjom Božeho ſlubjenja, by drje móhl swojemu wujej prajicž: Wuczehu ſ tuteje stronę a ſaſydl ſo druhdze; tola Abraham džesche ſ luboſnymi ſłowami, bratroweho ſyna szabi ſa runja poſtajo, haj, jemu wuswolenje psczewostajo, k Lotej: Luby, njeje njeje mne mnu a mjes tobu ſwada a mjes mojimi a twojimi pastyrjemi; psczetoż mój ſimbol bratraj.

Njeje wsczitkón kraj psczeh tobu? Ja cze proſhu, wotdžel ſo wote minje! Mam ſa lepje, ſo ho ſwonkownje dželimoj, ſnutſkownje pał ſo njedželimoj. So pał njemóhl szabi pomyslicž, ſo ja to swojego wujitka dla czinju, a ſo mi wo mér njeje, móžesch szabi ſam krajinu po swojej woli wubracz. Źeli ſo ty na lewú stronu počzehnjesch, chzu ja na prawu; abo jeli ſo chzeſch ty na prawu, chzu ho ja na lewú podacż.

Cżlowiek w narańſich krajach, chzeſli wón njebjeſte stronę poſtajicž, stajnje k ranju hłada; teho dla je předu narańſcha, na prawicy połodniſcha abo južna, ſadu nawiecžorna, na lewicy połnožna abo ſewjerna strona.

Mam ſa to, ſo ho nam tež tu ſluk Abrahamoweje weroj powiedzi. Mér lubujo poruczy Lotej wólbū. W swojej wutrobje wsczak bě psczezwédczeny, ſo budże Bóh wcho tak wodzicž, ſo ho jeho ſlubjenje stanje. Tak wuswoli Lot po wsczeh ſwobodze,

nicžo jeho njepohnu, ſo by ſ Kananejskeho fraja wuschol; ve
wſchém paſ dokonja ſo jenicžy Boža rada. Š doboru paſ ſjew,
Abrahám ſ tym ſwoju ponižnoſcz a měrnoſcz, ſo ſo, najebacž tehoi
ſo je nanový bratr, Lotový bratr mijenuje, a jemu wolicž da.

(Potraczowanie.)

czerwoneho wina wupil, za ktorejž je 10 frankow zapłacził. A na drugi dźeń běsche hižo ſaſjo poła němſkeho wojska ſi wažnymi powięſcžemi a naſhonjenjemi. Wendlingez Pětr pač njeje tutón wjecžor a tute dejenje do kožaneje czerpawej ſabyl — hacž na marach ležesche.

Wieżna wojenna chróniła się lata 1870.

(Potraczowanie.)

Brěnja bitva.

Zyše wójsko njepšczechelów wobstejesche s württembergskeho
stabskeho offizéra, hrabje Zeppelina, s tých badenských offizérów a
se schtyrjoch dragunarjow. Tím běsche ſo nadavé stají, pſches
Lauterburg do Elſaſha jěchacž, ſo běchu naſkonili, hacž ſu ſo tam
hižo wjetſche njepſchecželske wójska nahromadžile. Woni běchu
ſo ſbožownje pſches Sulz, Wörth a Fröſchweiler dobywali a běchu
potom po ležných pucžach tak daloko dojěchali, ſo móžachu zvělu
želesnízu wot Gundershofena hacž do Niederbronna a wulfi džél
Elſaſfeje trajinu pſchehladacž.

Hacž běchu hižo ſwój Žofuowý a Kalebowý nadawf dopjelnili, abo hacž chžychu jón hafle dopjelnicž, wo tym — ſ dobrými pschicžinami — naſcha fhrónika mjeleči. Schtož paž je ſo na tamnym ſamotným, ſ wulkimi ležami wobdatym, mjes wžami Ebersbach, Gundershofen a Reichshofen ležazym Schirlendworje ſtało, dyrbi ſo naſchim potomnikam ſdžělicž.

Běchu do tuteho dwora sawróczili, běchu ſtwoje konje do hródze
dwójedli a napizowali, chzyczu tež trožku wotpocžowacž wot dalo-
feho jěchanja a hižo pruskoſtachu pjecžene jeja w pónowi a mějachu
hlédnym wojaſam derje ſežlodžecž na zuſej franzowskej ſemii, duž
.... hara nastanje zyły hońtwjerski regiment pschicžehnje,
zyły dwór je wobdaty ſchto nětko? Može a widlicžki padnu
jim ſ rukow, mječe ſlečza ſ nóžniow, ſkočza ſe iſtvy a ſhowaju
ſo ſadu ſwojich koni — ſo tseli a franzowski podivysk padnje
— ſaſo ſo tseli a tseli — leutnant Winsloë ſo na ſmijercž ſrani,
drusy padnu — někotre mjeñſchinu ſadwělowaneho wojowanja; ale
pschemóz je dobyła; dwaj offizéraj a dwaj dragunarzej ſu jecži;
Winsloë ſo wukrwawi, ale hrabja Zeppelin a dwaj dragunarzej
twóchnychu. Zyły regiment ſo wróci a pschicžehnje wjecžor
ſ powſchitownej radoſcžu do Niederbronna. W Parisu ſwjecžesche
ſo ſ illuminaziju wulka bataille du Schirlenhof. A tež pola naſ
w Fröſchweileru běſche wulka radoſcž, jaſo ſo naſchi dobywarjo
wrócežichu. Wjeſzelosć běſche tak wulka, a ſahorjenosć tak powſchit-
kowna, ſo ſo naſchi dobri ludžo njemóžachu doſcž napraſchowacž,
dodžiwacž, dofhivalicž, a tež naſchi wojažy njemóžachu doſcž jěſcž
a pičž a powjedacž hacž do cžémneje nožy. Jaſo dobycžerſke
ſnamjo běchu frótfu tſelbu jěſdných ſobu pschinjeſli, fotraž ma ſo
jaſo wěczny pomnik w zyrfwi ſhowacž. Raſ bu tola tuta tſelba
wobdzivana a wukhwalena!

Hrabja Zeppelin je pječža na konju morjeneho franzowskeho
podwyschka twóchnył a żo krótki čas po wulkej bitwje do Schirlen-
dwora wrózil, so by ſwoju wocžiſnu ſaplacził. Hacž temu tak
je, wón ſam najslepje wě, pſchetož je hiſchcze žiwý, a hdvž to tež
jako ponižny knies do ſwěta njetrubi, ſwět to tola junu ſhoni. —
Na fózdy pad je wón krobly jěſdny; pſchetož jeho jěchanje do
Elsaſha woſnanijeni niž jenož dobru ſnajomnoſcz naſcheje krajinu,
ale tež ſazpiwanje ſmijercze, kiž dyrbi tež njepſcheczel wobdzivacž.
Po bitwje je wón potom na ſwojim čornaku dale pſches Elsaſku
jěchal, njedaloko naſcheje wžy jěchaſche po lěžnych pucžach. A jako
tehdom wjecžor na paſtwischežach mjes wžomaj Nähweiler a
Linienhausen Wendlingez Pětr kruwý paſesche, pſchińdze na dobo
džiwny muž, kiž tola žadyn Franzowſa bycž njemóžesche, ſprózneho
fonja ſa ſobu wjedžo, a praſhesche żo, hacž njemóže fuſk mloka
doſtacž. — Duž poſladny Wendlingez Pětr ſe ſtróželeſti na
njeho . . . „Haj, chžyl Wam radu něſchtu mloka dacž, hdvž bých
hornz měl, ſo móhl dejicž.“ „Temu móžu pomhacž“, džesche
zuſbnik a wuczeže kožanu wěž ſ ſapžy, do fotrejež móžesche dejicž
a ſ njeje picž. Nětko dyrbjesche Wendlingez Pětr dejicž; a mloko
zuſemu ſujeſej fražnje ſežlodža, duž dyrbjesche Pětr hiſchcze junu
dejicž. Potom da naſtróžanemu kruwarzej toleť a praji jemu
dobry wjecžor. To ſta ſo wſchitko mjes tym, ſo nimale 300 krocžel
dale franzowſzy jěſdni nimo jěchachu a wſchitkich Pruſow w lěžu
ſakliwachu a ſo tola do lěža njeſwěrichu, jich ſnicžicž.

Hrabja Zeppelin pat je dale czechnyk a je wjedzor do Gunsthala pschischoł a tam pola wulfeho Bětra dwě schleňzy

Sončva ſa dragunarjem.

Běschtaj, faž ſvym hižo praſil, dwaj dragunarjej čeſkoj a běſchtaj w lěžu hospodu pýtaļoj a namakałoj, mjes tým ſo mějeſchtaj jeju pýchecžeſej ſady murjow Niederbronnſkeho jaſtwa čiſche myſle. Sedyn běſche na noſy ranjeny a teho dla ſa njeho čeſkanje pýches czeſnje a ſkaſh wěſcže žadyn žort njebě. Tutaj dýrbjeſchtaj bórfy ſhonicž, ſchto Ellaszy ſamóža, hdyž ſo wo tým jedna, wótzny kraj wot barbarow wumóž. Bórfy ſo powjedaſche, ſo ſo hiſchčeze něfotſi Bruszy w lěžu fhovaja, a hlaj, naſch hońtwjerſki regiment w Niederbronnje móžesche bjes teho měrnje ſpacž, ale burja w Sauerhofenje wjazd njemóžachu. Haj, Sauerhofen, to njeje žana wſchědna wjeſ! Schtóž ju ſnaje, tón wě, ſo ſu w njej wubjerni duchoj, filoſoſojo, pěſnjerjo, wožebje paſ wubjerni wótcžinzojo, fiž nihdže ſwojeho runjecža nimaja! Huj! hdyž czi na blido ſ pjaſcženii bija a ſo hotuja, ſwět džělicž!! — Tak ſroſumisſh, ſo w Sauerhofenje wjazd w nozy ſpacž njemóžachu, doniž tamni žadlawi pačolojo njebudža ſajecži a ſnicženi. Teho dla bu wobſamknijene, ſo maja wſchitzh mužovo do lěža cžahntcež a banditow živých abo morvých do Sauerhofena pýchinjescž.

Rajfi běsche to wulfi dzeń ſa tutu wjeß! Tuta ſahorjenoscž! Tute hrimanje a flecže! Tute ſazpiwanje ſmijercze! Schkoda, ſo jenož dwaj abo tři ſta Prusow w lešu leža. Wežera njejſu ani jenicžkeho ſajeli. Dženſa by kóždy diwanacze moril. — Schtó pak ma tutón wójnski čzah nawjedowacž? Schto dołho praschecž? Hlajcze tam na bělým konju hněwnego komandanta, fakt wón elegantnije ſežežaný a ſdrasczený pod woſnami naſchich knjení tam a ſem jěcha, ſo jenož tak ſchfré lětaja. Ža dam ſtwoje čežne ſkolo, ſo wón hiſhcež do prěnjeje bitwy czeknje. Haj, a tam jeho adjutant na hrjehotazym konju (jeho mjeno ſym ſabyl, ale to ničžo njeſchfodži), wón je wojaſ, ſamo podwyschf, byl — jeho ſzyla na hloſu ſpóſnajesch, a Pruszy budža jeho ſpóſnacž na ſkutkach — fakt wón, w kóždej ruzy pistolu, w howrjazej cžrijódze hreji: „Hdže woni ſu? Hdže ſu? Hdže ſu? Allons enfants de la patrie!” a lud hreji ſobu . . . Hlajcze, fakt ludowe wójſko ſahorjene ſi tsělbami, nožemi, kožami, zypami, ſyňowymi widłami, folifami atd. po dróhach woſkoło čzaha a wſchitkim njeprſchecželam ſmijercž a ſničzenje pſchižaha. Ženož jedyn tam naſdala ſteji, naſch mudry leſkar ſo jim ſměje a borbota do ſtwojeje brodž: „O, ſchtó měl puta, tajke ſwěrjata putacž!” Alle wón tola wſchelafe leſkarſtwa a nože ſobu woſmje a jěcha pomalu ſobu do wójny, ale ſa wójſkoim.

Wschelafe s blissa a s dalofa.

— Přichodnu njedželu směje ſo přenje ſerbske femſchenje w nowej fſchižnej zhrifti w Draždžanach. Spowjednu wucžbu směje knjeg farař Šeſchižan s Hodžija a předovávanje knjeg farař rycer Žakub s Nježwacžidla. Kaž ſkyſchimy, chzedža tež Šerbia s Lužizy tam dojčz, ſo býchu pſchi prěním femſchenju w fſchižnej zhrifti, s Božej pomozu ſaſho natwarjenej, pódla býč mohli a ſebi pſchi tym fražný Boži dom wobhladali. Wutwar je wopravdže fražný a wulfotny.

— Hłowna konferenza wuc̄erjow Budysseho wofrješa mějesche
śo ſaintdžentj ſchitwórtf.

— W Schönbachu mějeſche ſo Gustav-Adolffſki ſwjedzeń. Šwjedzeńſka follefta je ſo čeſſkej woſadze Kloſtergrab pſchidželiſa. Wona je jena ſ tych woſadow, hdzej ſo w ſańdzenym lęcze evangeliſte hibanje najpriedy poſaſa.

— We Wittgendorfje ſwjecžesche ſo ſańdženu ujedželu biblijſki ſwjet. Prědowanje mějeſche f. ſuperintendent Bacha ſ Wulfeho Hajna na ſaložku Jan. 5, 37—40, praſchenje wułožujo: „Hdy mamy w ſwiatym piſmje wěcžne živjenje?“ 1. Hdyž njejſmý jenož ſtronkownje ſe ſwiatym piſmom ſnacži, ale Bože ſłowo we wutrobje noſímy. 2. Hdyž niž jenož w piſmje pytamy, ale w nim wołanie Wótza f Gsynie ſłyschimy.

— W Kralowzu (Königsbergu) je ſo w tu fhwili hłowna shromadžisna Gustav-Adolfskeho towarzſtwa wotměla. Se wſchěch fónzow naſcheho wózneho kraja ſu ſo pſchecželjo naſcheje droheje evangelskeje zyrkwejſe ſeschli. Shromadžisna póbła poſtrowiaſy tele-

gram na fhěžora. Bližjichu rošprawu wo šhromadžisnje podamъ
ſa thdžen.

M a j y m a .

Go skoczi hiżo na jymu je
Na płodach bohate!
Duż wozucż fħwalba, wjeżele
A cżucże dżakowne.

Hlaj, ſak ſo blyſczeſi ſahroda
Se ſadom ſiežfathym,
Ta haſ'ja ſ pľodom ſhibnjená
„Pój!“ woſa, „pój, tu ſým!“

Tež worjeh, bós, pjeńf winowý,
Schtož móža, pšchinješu,
Lěž dawa hriby, jahody,
Hat žlódnú rybicžku.

Pschart, pinza, lubja poj'daja
Schto pola darjachu,
Kaž zalta běrny ſeſkodža —
Ahleb fhudých ludži ſu.

Njedh khvali rjane naščežje,
Schtóž fwětku lubo ma,
My posběhajny našymje
Kič plód na blido da!

Niedziesiąte dzieło.

My ſmý naukuſli, ſo je wſchēdne džēlo njedželu ſakſante, ſo
ſu jenož ſkutki luboſcze a muſy dovolene. Schtož ſu ſkutki
luboſcze, je nam naſch jbožniſ w ſwojim ſeimſfum živjenju huſto
poſaſač, hdvž wón fhorbch hojeſche; to nam tež ſwiaty ſakub
w ſwojim liscze praſil: „To je čiſta a ujeſmaſana Boža ſlužba:
ſ ſyrotam a ſ wudowam w jich muſy poſladacž.“ Ale ſchto ſu
muſne ſkutki? Rjemjeſlniſ, fotryž njedželu džēla, ſo bñ muſowazeho
wotebjerarja ſpoſojil, ſebi myſli, ſo je to muſne džēlo. Katař,
fotryž njedželu pſchi hrožazym njewjedrje ſwoje ſyho abo žito do
ſucheho fhowa, ſebi myſli, ſo je to muſne džēlo. Robocžan,
fotryž, dokelž je ſchěſcz wſchēdných dnjow ſa ſwojeho ſnjeſa
džēlacž dyrbjač, njedželu ſwoju roſu džēla, ſebi myſli, ſo je to
muſne džēlo. Ale njeda ſo na to waſchnje ſ tym ſamym pravym
kóžde njedželske džēlo, hdvž je někaſ muſne, ſamolbicž. Ale hdže
woſtanje potom hiſchcze Boža kaſnja?

Se schtó, fiž móhl roshudzicž, schto je nusne džélo a njedželu dovolene. Wěscze tajfi je a to njeje žadny mjeñšchi hacž Boži býn ſam, fiž nam tež wo druhich faſnjach najlěpsche wuſlavwanje da. Wón ſo praſcha (Luf. 14, 5.): „Schtó je mjes wami, hdv bý jemu woſhol abo woſ do ſtudnje padnył, ſo bý wón jeho na měſcze njewučahnył ſabatny džeń. Žom jedna ſo wo žiwjenje a býrnięž bý žiwjenje ſkocžecža było. Chyłli jow hacž na druhí džeń čaſacž, bý ſtocžo ſi cžwilemi fónz wſało. Teho dla je to nusny ſkutk a dovoleny, haj, pſchikafan, ſkocžecžu žiwjenje ſdžeržecž. Schto je po tajkim nusny ſkutk? To je tajfi, poſta fotrehož ſo wo žiwjenje jedna, njech je to žiwjenje cžlowjefka abo ſkocžecža. Pſchi khoroszcži a strachocže, pſchi wódnej a wóhnjowej nusny tež njedželu pomhacž je dovoleny a nusny ſkutk, haj, pſchi tym ſkutk luboſcze. (Luf. 6, 9.)

Potom hřečče jene: Mašč sbóžník ſvojich mužomníkow ſafituje, hdvž ſu kložy pſches žnjove polo fhodžo wotſchežipali, dofelž běchu hľóðni. To běſche po židovſkim ſafonju hewaf do- wolenie, ale farisejſz̄ a pišmatwucženi mějachu to ſa wotſwjecženje ſabata. (Matth. 12.) Šak ſměm̄ tež my njedželú cžinicž, ſchtož je nusne, ſo býchmi ſivoju žiwnoſcz a potrjebu měli.

To je ta wuc̄ba, fotraž ſ Božeho ſłowa ſ nam rěči. Hac̄ ſo čłowjekam lubi abo niz, je druhá węz. Čłowęſta ſebic̄noſc̄ huffi puc̄ rad węſc̄zijſhi czini. Ale ſchtóž Boha poſłucha, tola pſchi tym huffi puc̄ ſhodži. Wopomí ſtež pſchi kaſni wo ſabac̄ze: „Schto poſmha čłowjefej, hdy by wón rumje zyły ſwēt dobył a na ſtwojej duszhi vaf ſchfodował?

Sfóncžnje chzu lubenu cžitarjej, fiž je wěscže „njeđželski pschecžel“, něotre głowa sa njedželu podacž:

1. Nježadaj wot žaneho rjemjeſluiſa njedželske džělo, doſelž
ty tež druhich ſ hrěchej ſawjedžesč.
 2. Wobstaraj to, ſchtož njedželu trjebaſč, ſobotu.
 3. Wotſtorfuj njedželu wſchitko, ſchtož ma ſhwile hacž do
pónđele.
 4. Wſmi ſ njedželu ſwjeczenjom radscho frucžiſcho hacž pſche
lóhfo: th tola hiſcheže ſhrěſchiſč.
 5. Wopomí, ſo twój hubjeny pſchiffad na druhich ſkutkuje a
jich do hrěcha ſawjedže.
 6. Njeboj ſo tež druhich na jich pſchisluſchnoſć ſpſhecžiwo
Bohu dopomnič a pomhaj ſe ſłowom a ſe ſkutkom, ſo by njedžela
pſchezo wjažy ſchesczijanam žohnowanyh džen̄ byla. To daj Bóh!

Struſchſti a truſchſti.

Cziniſch- li ludžom ſměch a wjeſele,
Ty žnějefch wſchudže czeſeč a witanie;
Czeſch pač mučicé a polepſchicé,
To budža kribjet rad czi wobrocicé.

*

„Lubońcž, njebudž falschna“, praji
Boże błoto; — czecho dla?
Dofelž jich tať wjele haji
Judaschowske smyčlenja,
Roscha na jaſyku měd,
Ale we wutrobje jěd!

*

Hrěch pſchefſlepnej' mudroſcže
Gſwět ſebi radscho woda
U měni, tón ſo wuplóčze
U mała je ta ſchfoda.
Hdyž rěfa pař: wón woſol je
Wón lěpje njewě, njemóže,
Gom' na wutrobu ſwala
Wſchě hrěchi, fiž jich vala.

Nějchťto je rozpominanju.

Bod vſchifryc̄om naſwſichſcheho

W małych kupyelach, w kotrychž běch sańdżene lěczo, ſo
ſczěhowaže poda: Knjeni M. běſche ſahę ſi měrej ſchla, předh paf
běſche ſo, kaž kóždý wjecžor, pſchifrycžu najwyschſcheho porucžiſa.
Štrjedža w noz̄y ſo jej džijesche, ſo je woheń wudyríš, jaſnje
ſklyſchesche płomjo ſo paſicž. Wona horje ſlečža, ſi woběmaj
nohomaj ſi loža ſkocži, ſi tſchepotazej rufu ſwěcžku ſaſwěcži. Duž
— w tym ſamym wokomiknienju, hdzež ſwěcžku ſaſwěcži, fruch
wjerchā wysche loža deſe padże. — Tak běſche ju Bóh na džiwne
waschnie wobarnował. (Pſ. 91, 4. 5.)

* * *

Na tym ſwěcže dýrbiſkých paſt bórſy wumrjecz, paſt ſcžerépsimje
žiwh bhez.

Sudan ciffa.

Wěsch mi, fotre woſeńcžfi
Wſchědnie, hdyž ſo ſwjecžori,
Sſo ſame wot ſo ſawrěja
Na wusprózniene woſnijeschfa?
[včerajšaa aqv 'ydaiajst]

|

Š foſchlow starých wutworjenſa,
Běla, čiſta, rjana, czeńfa,
Noſh věrnoſć po ſwěcže,
Druhdy paſ tež niemdrje kž.
[vaſlavsk]

Rosaf ma swjercha hlojczku a spodn nóżku; iżto paf ma
kriedzą?

[·(v—j—o) „j“ živagis] Schto nijeje niz čelo, niz duch, a nima žaneje brónje, nijeje
widzecz a blysczecz, a tola pschemože hobskeho muža, a był-li tón
blysnischi, dyžli sto muži?

Galische Dokumente aus dem Saalhausesammlung

Satijde voorwoerne van de woche armentijde pykron:

Gromadské A. hr.

W mieniu swoich skroptów braci mutrohnh dżaf

Ólafur reðaftnr